

نقشه‌ی جامع بر اتحادهای استراتژیک

با تأکید بر صنایع فناوری برتر

تألیف:

محمد جواد آذرشاهی

کارشناس ارشد مدیریت بازرگانی

عضو باشگاه پژوهشگران جوان، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد ملایر

دکتر عباس صمدی

استاديار رشته‌ی مدیریت دولتی

انتشارات کبریا

سرشناسه : آذرشاهی، محمد جواد، ۱۳۶۶-
 عنوان و نام پدیدآورنده : نگرشی جامع بر اتحادهای استراتژیک - با تأکید بر صنایع فناوری برتر / تألیف: محمد جواد آذرشاهی و عباس صمدی
 مشخصات نشر : ملایر، انتشارات کبریا، ۱۳۹۲.
 مشخصات ظاهری : ۲۰۰ ص: جلول، نمودار: ۱۴/۵ × ۲۱/۵ س. م.
 فروست : سری کتابهای کمک آموزشی دانشجو: ۳.
 شابک : ۹-۴۹-۵۶۸۱-۶۰۰-۹۷۸-۷۰۰۰۰ ریال.
 وضعیت فهرست‌نویسی : فیا
 موضوع : اتحادهای استراتژیک (بزرگ‌گتی)
 موضوع : برنامه ریزی استراتژیک
 موضوع : مدیریت صنعتی
 شناسه افزوده : صمدی، عباس، ۱۳۵۱-
 رده بندی کنگره : ۳۹۲ / ۳۴ الف / HD
 رده بندی دیویی : ۴۰۳ / ۶۵۸
 شماره ی کتابشناسی ملی: ۳۳۵۲۰۰۱

نام کتاب: نگرشی جامع بر اتحادهای استراتژیک (با تأکید بر صنایع فناوری برتر)
 مؤلفین: محمد جواد آذرشاهی و دکتر عباس صمدی
 ناشر: کبریا
 چاپ و صفحه‌آرایی: چنار
 نوبت چاپ: اول
 تاریخ چاپ: بهمن ماه ۱۳۹۲
 شابک: ۹-۴۹-۵۶۸۱-۶۰۰-۹۷۸
 تیراژ: ۱۰۰۰ جلد
 قیمت: ۷۰۰۰۰ ریال

« کلیه حقوق محفوظ و مخصوص مؤلفین است »

۱۱	پیشگفتار
۱۳	فصل اول: اهمیت اتحادهای استراتژیک
۱۵	مقدمه
۱۵	دلایل ورود شرکت‌ها به اتحاد
۱۶	استراتژی
۲۰	اهمیت استراتژی و فواید آن برای مؤسسه
۲۳	رابطه اتحاد و استراتژی
۲۴	اهمیت اتحادهای استراتژیک
۲۷	فصل دوم: مفهوم اتحادهای استراتژیک
۲۹	مقدمه
۲۹	تعریف اتحادهای استراتژیک
۳۳	لشماره در تعریف اتحاد استراتژیک
۳۷	فصل سوم: انواع اتحادهای استراتژیک
۳۹	مقدمه
۳۹	اتحادهای استراتژیک در مقابل اتحادهای عملیاتی
۴۳	ویژگی‌های سازمانی اتحادهای تجاری
۴۷	اتحاد استثماری در مقابل اتحاد اکتشافی
۴۸	انواع اتحاد بر اساس دو تنوری مبتنی بر منابع و هزینه مبادله
۵۳	انواع اتحاد استراتژیک بر اساس ساختار اتحاد
۵۴	مروری بر تنوری‌های مطرح جهت یافتن نوع اتحاد استراتژیک
۵۷	اتحاد متوازن در برابر نامتوازن
۵۸	انواع کلی اتحادهای استراتژیک
۵۹	انواع اتحاد بر اساس مشارکت در زنجیره تأمین
۶۳	دیگر انواع اتحاد استراتژیک
۷۱	فصل چهارم: مبانی تنوریک شکل‌گیری اتحادهای استراتژیک
۷۳	مقدمه
۷۳	انگیزه‌های شکل‌دهی اتحادهای استراتژیک
۷۸	تنوری مبتنی بر منابع
۷۹	تنوری وابستگی منابع
۸۱	تنوری هزینه مبادله
۸۳	تنوری نمایندگی
۸۳	تنوری قنطخاب استراتژیک
۸۳	تنوری ذینفعان
۸۳	نظریه یادگیری سازمانی
۸۴	تنوری نهادینه شدن
۸۵	دیدگاه یا برنامه‌ریزی دینوو
۸۶	جمع‌بندی دیدگاه‌ها

۸۷	موضوعات اتحاد استراتژیک و پیوند آن‌ها با فرایند مدیریت
۹۳	فصل پنجم: شکل‌گیری اتحادهای استراتژیک
۹۵	مقدمه
۹۵	مراحل شکل‌گیری و توسعه اتحادهای استراتژیک
۱۰۱	مباحث کلیدی در تشکیل اتحادها
۱۰۴	طراحی اتحادهای استراتژیک
۱۰۷	عوامل مؤثر بر شکل‌گیری اتحادهای استراتژیک
۱۱۵	نتایج یک بررسی
۱۱۷	فصل ششم: اهداف، ویژگی‌ها، مزایا و معایب اتحادهای استراتژیک
۱۱۹	مقدمه
۱۲۰	هدف و شرکای اتحادهای تجاری
۱۲۱	ویژگی‌های اتحادهای استراتژیک
۱۲۲	مزایا و معایب اتحادهای استراتژیک
۱۳۱	فصل هفتم: مدیریت اتحادهای استراتژیک
۱۳۳	مقدمه
۱۳۴	رویکرد ۴Cs برای مدیریت اتحادها
۱۳۵	عوامل مؤثر بر ساختار حاکمیت در یک اتحاد استراتژیک
۱۳۵	نقش اعتماد و تعهد در اتحاد استراتژیک
۱۳۹	فصل هشتم: عوامل مؤثر بر موفقیت و شکست اتحادهای استراتژیک
۱۴۱	مقدمه
۱۴۱	عوامل مؤثر بر موفقیت اتحادهای استراتژیک
۱۵۱	فصل نهم: تأثیر اتحادهای استراتژیک بر موانع ورود
۱۵۳	مقدمه
۱۵۳	اثرات مرکزگرز اتحادها در خصوص ورود
۱۵۴	اتحادهای استراتژیک و ورود جغرافیایی
۱۵۶	اتحادهای عمودی و ورود جغرافیایی
۱۵۶	اتحادهای استراتژیک و ورد به بازارهای محصول جدید
۱۵۸	اثرات مرکزگرز اتحادها راجع به ورود - "موانع ایجاد شده توسط اتحادها"
۱۶۱	فصل دهم: خلاصه‌ی برخی تحقیقات مرتبط
۱۶۳	مقدمه
۱۶۳	خلاصه‌ی مطالعات مرتبط
۱۸۲	پیوست شماره‌ی ۱ (پرسشنامه‌ی اتحاد استراتژیک بازاریابی)
۱۸۷	پیوست شماره‌ی ۲ (پرسشنامه‌ی ارزیابی عملکرد اتحاد استراتژیک)
۱۹۱	فهرست منابع

فهرست جداول

۲۵	جدول ۱-۱: تعداد اتحادهای استراتژیک و تملیک‌ها طی سال‌های ۱۹۹۰-۲۰۰۰
۳۰	جدول ۱-۲: تعاریف اتحاد استراتژیک از نظر صاحب‌نظران مختلف
۴۰	جدول ۱-۳: انواع اتحاد بر حسب عملیاتی و استراتژیک بودن
۴۴	جدول ۲-۳: انواع اتحادهای استراتژیک بر اساس ساختار مدیریتی
۸۶	جدول ۲-۴: مثال‌هایی از برنامه ریزی خطی و روش دنوو
۴۵	جدول ۳-۳: ویژگی انواع اتحادها بر اساس ساختار مدیریتی
۵۳	جدول ۴-۳: شرح شکل دومی اتحاد
۵۴	جدول ۵-۳: انواع اتحادهای استراتژیک و تفاوت بین آنها
۵۵	جدول ۶-۳: ساختار ترجیحات شرکای تجاری در یک اتحاد استراتژیک از منظر منابع محور
۵۶	جدول ۷-۳: ساختار ترجیحات شرکای تجاری در یک اتحاد استراتژیک از منظر ریسک محور
۷۴	جدول ۱-۴: عواملی که منجر به اتحاد می‌شوند
۸۶	جدول ۲-۴: مثال‌هایی از برنامه ریزی خطی و روش دنوو

فهرست اشکال

۴۰	شکل ۱-۳: انواع اتحاد بر حسب عملیاتی و استراتژیک بودن
۴۳	شکل ۲-۳: یک طرح سازمانی از ویژگی‌های اتحاد
۵۷	شکل ۳-۳: اتحادهای متوازن و نامتوازن
۷۵	شکل ۱-۴: مزایای استراتژی‌های جهانی از نظر دیوید آکر
۷۹	شکل ۲-۴: اشتراک دیدگاه مبتنی بر منابع و هزینه مبادله
۸۵	شکل ۳-۴: گزینه‌های ممکن با استفاده از برنامه‌ریزی خطی
۸۷	شکل ۴-۴: زیرساخت‌های تئوریک رابطه‌های بین سازمانی
۹۰	شکل ۵-۴: روابط بین موضوعات اتحاد استراتژیک و پیوند با فرآیند مدیریت در طول زمان
۹۵	شکل ۱-۵: مراحل توسعه اتحاد استراتژیک
۱۱۰	شکل ۲-۵: عوامل مؤثر بر شکل‌گیری اتحاد استراتژیک فناوری
۱۱۱	شکل ۳-۵: طرح کلی چارچوب: شکل‌گیری اتحاد استراتژیک
۱۱۳	شکل ۴-۵: طرح کلی چارچوب: شکل‌گیری اتحاد استراتژیک
۱۲۱	شکل ۱-۶: طرفین اتحاد
۱۳۵	شکل ۱-۷: چهار مکثیسم مدیریت اتحاد
۱۳۷	شکل ۲-۷: چگونگی تأثیر تعهد و اعتماد بر عملکرد اتحاد
۱۳۷	شکل ۳-۷: حد مناسب اعتماد و تعهد
۱۴۲	شکل ۱-۸: عوامل مؤثر بر اتحادهای استراتژیک موفقیت‌آمیز
۱۵۰	شکل ۲-۸: رابطه عوامل مؤثر بر موفقیت اتحادهای استراتژیک
	شکل ۱-۹: اتحادهای استراتژیک و ورود جغرافیایی: شرکت "الف" در منطقه جغرافیایی A برای ورود هرچه آسان‌تر به منطقه B نیاز به شکل دادن اتحاد با شرکت "ب" دارد
۱۵۵	
	شکل ۲-۹: اتحادهای عمودی و ورود جغرافیایی: تأمین‌کننده C به واسطه روابط نزدیکی با شرکت A و پس از ورود A به این منطقه (در نتیجه اتحاد استراتژیک با B)، می‌تواند راحت‌تر وارد این منطقه شود
۱۵۶	
	شکل ۳-۹: اتحادهای استراتژیک و ورود به بازارهای محصول جدید: شرکت‌های A، B و C برای ورود به بازار محصول جدید نیاز دارند منابع، دانش، فنون و منابع انسانی خود را به اشتراک بگذارند تا بتوانند راحت‌تر وارد بازار شوند
۱۵۷	
	شکل ۴-۹: شرکت A برای ورود به صنعتی که به طور گسترده شامل اتحادها و خوشه‌های صنعتی می‌باشد، باید برای ورود با مجریان امور اتحادها توافقاتی را انجام دهد
۱۵۸	

پیشگفتار

کتابی که در دست دارید حاصل مطالعات جامع و گسترده‌ی نگارندگان در حوزه‌ی اتحادهای استراتژیک می‌باشد. اتحادهای استراتژیک از جمله اشکال روابط بین سازمانی است که به گواهی نتایج تحقیقات تجربی مرتبط در چند دهه‌ی اخیر رواج گسترده‌ای یافته است. این شکل از روابط بین سازمانی مزایای متعدد و کم نظیری برای سازمان‌ها در پی دارد که متأسفانه به دلایل مختلف در کشور ما از دید سازمان‌ها پنهان مانده و صرفاً در حد تئوری باقی مانده است.

فقر دانش در خصوص این شکل روابط بین سازمانی، نگارندگان را بر آن داشت تا در جهت بهبود ادبیات پژوهشی و نیز به اشتراک گذاری مطالعات خود، دست به نگارش این کتاب بزنند. کتاب حاضر در ده فصل تنظیم گردیده است. در فصل نخست به طور خلاصه و مختصر دلایل اهمیت اتحادهای استراتژیک آمده است. خوانندگان محترم با مطالعه‌ی این فصل می‌توانند به اهمیت اتحادهای استراتژیک در روابط بین سازمانی پی برده و نقش آن را در تجارت بین‌المللی امروزی درک نمایند.

در فصل دوم به تفصیل، مفاهیم مرتبط و تعاریف اتحادهای استراتژیک از نگاه نظریه پردازان مختلف آمده است. در این فصل خوانندگان آگاهی می‌یابند با تعاریف و مفاهیم مختلف اتحادها آشنا شوند. در ادامه و در فصل سوم به تفصیل مباحثی پیرامون انواع اتحادهای استراتژیک و دسته‌بندی‌های مختلف آن ذکر گردیده است که خوانندگان را در جهت تشخیص انواع آن و تمیز آن‌ها از یکدیگر و نیز ساختار سازمانی هریک از آن‌ها یاری می‌رساند. در فصل چهارم به تئوری‌های مطرح در خصوص شکل‌گیری اتحادهای استراتژیک اشاره شده است. در این فصل خوانندگان محترم می‌توانند با مطالعه‌ی این تئوری‌ها پی به مبانی شکل‌گیری این چنین روابطی ببرند. هم‌چنین در ادامه‌ی این فصل پیوند این تئوری‌ها با فرآیند مدیریت آمده است که مطالعه‌ی آن خالی از لطف نخواهد بود.

در فصل پنجم فرآیند شکل‌گیری اتحادهای استراتژیک آمده است. خوانندگان عزیز می‌توانند با مطالعه‌ی آن با مراحل شکل‌گیری اتحادها از نگاه نظریه پردازان مختلف آشنا شوند. در ادامه و در فصل ششم نگارنده تلاش کرده است تا اهداف، ویژگی‌ها، مزایا و معایب اتحادهای استراتژیک را برشمارد. در فصل هفتم نیز مباحثی پیرامون مدیریت اتحادهای استراتژیک و الگوهای پیشنهادی در این خصوص ذکر شده است. نگارنده در فصل هشتم به معرفی و ارائه برخی الگوها در خصوص عوامل مؤثر بر موفقیت و شکست اتحاد پرداخته است. در فصل نهم به تأثیر اتحادهای استراتژیک بر موانع ورود اشاره شده است و نهایتاً در فصل دهم خلاصه‌ای از برخی تحقیقات مرتبط آمده است. هر چند

این کتاب خالی از عیب و نقص نیست، اما امید است خوانندگان گرامی با مطالعه‌ی کتاب پیش‌رو به اطلاعات مورد نیاز خود دست یابند.

محمدجواد آذرشاهی دکتر عباس صمدی

بهمن‌ماه ۱۳۹۲

www.ketab.ir